

Sygn. akt. II Kz 109/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Prezes SO Robert Pelewicz

Protokolant: sekr. sąd. Renata Rękas

za oskarżyciela publicznego Państwową Inspekcję Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy
w Rzeszowie Oddział w Tarnobrzegu Małgorzata Kulpa i Zbigniew Kapala

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2013 roku

sprawy **A. P.**

obwinionego o wykroczenie z art.283 § 2 pkt 7 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 nr 21 poz.94 z późn. zm.) w zw. z art. 207 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 nr 21 poz.94 z późn. zm.)

w przedmiocie zażalenia oskarżyciela publicznego Państwowej Inspekcji Pracy
w T. na postanowienie z dnia 06.05.2013r. Sądu Rejonowego w S.

w sprawie II W 99/13 o umorzeniu postępowania o wykroczenie w stosunku do obwinionego A. P.

na podstawie art. 437 § 2 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpsw

p o s t a n o w i ł :

uchylić zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6.05.2013r., w sprawie II W 99/13 Sąd Rejonowy w S. na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 kpsw umorzył postępowanie o wykroczenie przeciwko A. P. z uwagi na brak skargi uprawnionego oskarżyciela, oraz na podstawie art. 118 § 2 kpsw kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł oskarżyciel publiczny Państwowa Inspekcja Pracy w T. zaskarżając je w całości i zarzucając Sądowi I instancji obrazę przepisów prawa procesowego mających wpływ na treść wydanego postanowienia

tj. art. 5 § 1 pkt 9 kpsw, art. 19 § 1 kpsw, oraz art. 40 §1 pkt 4 kpk, poprzez wyrażenie błędnego poglądu, że zachodzi brak skargi uprawnionego oskarżyciela.

Mając na uwadze powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje:

Zażalenie oskarżyciela publicznego Państwowej Inspekcji Pracy w T. jako zasadne na uwzględnienie zasługuje.

Zgodnie z treścią art. 5 § 1 pkt 9 kpsw nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy brak jest skargi uprawnionego oskarżyciela albo żądania ścigania pochodzącego od osoby uprawnionej lub zezwolenia na ściganie, gdy ustawa tego wymaga. Z przepisu tego bezsprzecznie wynika, że postępowanie nie może się toczyć, gdy brak jest skargi uprawnionego oskarżyciela, ponieważ sąd nie może wszcząć postępowania z urzędu. Wskazać również wypada, że brak skargi uprawnionego oskarżyciela jest względną przeszkodą formalną, gdyż przeszkoda ta może być usunięta w późniejszym czasie,

a odmowa wszczęcia postępowania lub jego umorzenie nie powodują powagi rzeczy osądzonej.

W tym miejscu zasadne staje się jednak przytoczenie regulacji zawartej

w art. 17 § 2 kpsw, z której wynika, że w sprawach o wykroczenia przeciwko prawom pracownika określonych w Kodeksie pracy, w sprawach o wykroczenia określonych

w art. 119-123 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.), a także w sprawach o inne wykroczenia związane z wykonywaniem pracy zarobkowej, jeżeli ustawa tak stanowi, oskarżycielem publicznym jest inspektor pracy. Tak więc uprawnienia oskarżycielskie inspektora pracy obejmują między innymi wszystkie wykroczenia przeciwko prawom pracownika zawarte

w kodeksie pracy (art. 281-283 kp.), zagrożone obecnie grzywną od 1000 do 30 000 zł, wykroczenia z art. 119-123 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zagrożone grzywną nie niższą niż 500 zł (art. 119 ust. 2) lub 1000 zł (art. 120 ust. 2), nawet od 3000 zł (art. 120 ust. 1, art. 121 ust. 1-3, art. 121a, 122 i 123).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy w ocenie Sądu odwoławczego Państwowa Inspekcja Pracy w T. jako instytucja jest uprawniona do wniesienia wniosku o ukaranie odnośnie obwinionego A. P., któremu zarzucono popełnienie wykroczenia z art. 283 § 2 pkt 7 kp w zw. z art. 207 § 2 kp, a teza postawiona przez Sąd Rejonowy w S. jest błędna.

Natomiast zdaniem Sądu Okręgowego istota problemu w zaistniałej sytuacji procesowej sprowadza się do zagadnienia czy Starszy Inspektor Pracy R. C. mógł podpisać

w imieniu oskarżyciela publicznego wnioski o ukaranie A. P.. W tym kontekście należy wskazać, że R. C. na mocy art. 19 § 1 kpsw w zw.

z art. 40 §1 pkt 4 kpk może podlegać wyłączeniu jako osoba uprawniona do wniesienia

i popierania wniosku o ukaranie obwinionego. Zgodnie z treścią art. 19 §1 kpsw przepisy

art. 40 § 1 pkt 1-4 i 6, § 2 oraz art. 41 i 42 Kodeksu postępowania karnego stosuje się odpowiednio do oskarżyciela publicznego. Natomiast treść art. 40 § 1 pkt 4 kpk stwierdza, iż sędzia (oskarżyciel publiczny) jest z mocy prawa wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli był świadkiem czynu, o który sprawa się toczy, albo w tej samej sprawie był przesłuchany

w charakterze świadka lub występował jako biegły. W tym miejscu należy jednak podkreślić, że w doktrynie prawa jak i w judykaturze nie ma zgodności co do jednoznacznego rozumienia w/wskazanego zwrotu. Określenie "był świadkiem czynu" można rozumieć nie tylko jako obecność sędziego (lub prokuratora) przy czynie, a więc bardzo wąsko (Grajewski Jan, Paprzycki Lech Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Tom I i II, Zakamycze, 2003, LEX, ale także szeroko jako odnoszące się do sytuacji, gdy sędzia prokurator poczynił własne spostrzeżenia poza procesem, mające znaczenie dla sprawy (zob. post. SN z 18.10.2001 r.,

II KKN 124/99, LEX nr 51579).

Z akt II W 99/13 wynika, że R. C. prowadził kontrolę w Hucie (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej, gdzie wykrył pewne nieprawidłowości (k.8-12). Następnie w dniu 21.09.2012r. wydał on nakaz nr (...) - (...) - (...) - (...),

w którym nakazał pracodawcy reprezentowanemu przez A. P. usunięcie wykrytych podczas kontroli uchybień (k.17-19). Kolejną czynnością przeprowadzoną przez R. C. było wystosowanie upomnienia z dnia 15.01.2013r. (k.20-21). Tak więc wyżej przytoczone okoliczności wskazują, że R. C. poczynił poza procesem pewne ustalenia, które zainicjowały przedmiotowe postępowanie, ale jednocześnie nie był bezpośrednim świadkiem wykroczenia tylko je wykrył. W ocenie Sądu odwoławczego oczywiście można sobie wyobrazić sytuację, że R. C. w toku prowadzonego postępowania będzie wezwany w charakterze świadka i przesłuchany przez Sąd I instancji, na okoliczności stwierdzone

podczas prowadzonej kontroli, a połączenie instytucji oskarżyciela publicznego ze świadkiem obowiązujące przepisy prawa nie przewidują.

W tym miejscu należy jednak zaakcentować, że zaistniały w niniejszej sprawie problem powinien być przez Sąd Rejonowy w S. rozwiązany na etapie wstępnej kontroli złożonego wniosku o ukaranie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu na podstawie art. 437 §2 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpsw uchylił zaskarżone postanowienie.